

Ácháré Mot - Ködosim

Ácháré Mot - Ködosim Hetiszakaszok tartalma אַחְרֵי - קִדְשִׁים

Az első szakaszunk – Áchré Mot (3Mózes 16-18.) – a Jom Kippuri Szentély-szertartás módozatait, áldozatait, ismerteti, elsősorban azt a gyakorlatot, hogy a szolgálattelvő főpap ún. „bűnbakot” küld a pusztaságba, amely „magával viszi Izrael népének vétkeit”.

Nádáv és Ávihu halálát követően az Örökkévaló óva int a „szentségbe” való illetéktelen belépéstől. Csupán egyetlen személy, a Kohén Gádol (a főpap), és ő is csupán egy évben egyetlen egyszer léphet be a Szentély legbelső helyiségébe, hogy ott felajánlja a megszentelt füstölőszert az Örökkévalónak. – 3Mózes 16:1–2.

Egy másik jellemzője az engesztelő napi szolgálatnak a sorsvetés, amelynek során eldől, hogy két kecskékből közül melyiket áldozzák fel Istennek és melyiket küldjék el, hogy magával vigye Izrael bűneit a pusztaságba. Ezen kívül még különböző más áldozatok is voltak, amelyek egy részét a vérrel

együtt a kinti oltáron, más részének vérének pedig a Szentek Szentjében ajánlották fel. A „kinti” (Szentek Szentélyén kívüli) szolgálatot az egész évi díszes ruhájában végezte a főpap, amikor azonban a Szentek Szentjében lépett, egyszerű fehér ruhát öltött. Minden ruhacsere alkalmával meg kellett mosnia kezét és lábát. – 3Mózes 16:3–34.

A hetiszakasz óva int attól, hogy állat- és lisztáldozatot a Szentélyen kívül bárhol máshol hozzanak, megtiltja a vér fogyasztását, és részletesen tárgyalja azokat a törvényeket, amelyek tiltják a vérfertőzést, illetve más hasonlóan tilos nemi érintkezéseket. – 3Mózes 17–18.

A második hetiszakaszunkban – Ködosim (3Mózes 19-20.) – a mindennapi élet zsidó vetületének megszentelt volt a téma és a Tóra részletesen kifejti az elvet, miszerint ez a „szentség” a Tóra parancsolatainak szigorú betartásában és a zsidó különállás – a népektől való elkülönülés – konzekvens megőrzésében merül ki.

A hetiszakasz a következő kijelentéssel kezdődik: „Szentek legyetek, mert szent vagyok Én, az Örökkévaló, a ti Istenetek”; s ezt több tucat olyan micva (isteni parancsolat) követi, amelyek révén a zsidó megszenteli magát, és kapcsolatba kerül Isten szentségével. – 3Mózes 19:2.

Ezek között találhatók: a bálványimádás tilalma; a jótevénytudás micvája; a törvény előtti egyenlőség elve; a szombat; a nemi erkölcs; az üzleti tisztesség

törvényei; a szülők tisztelete; az élet szentsége. – 3Mózes 19–20.

A hetiszakaszban található az a kijelentés is, amelyet a híres bölcs, Akiva rabbi a Tóra egyik legfőbb alapelveként nevezett, és amelyről Hillél azt mondta: „Ez maga a Tóra, a többi csupán kommentár” – Szeresd felebarátod, mint magadat! – 3Mózes 19:18.

שבת שלום

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Glitzeinstein rabbi: Igaz mérték legyen nálatok

Hetiszakaszunkban több mint ötven micvát olvashatunk a hatszáztizenháromból. Ezek között vannak, amik az ember és ember közti kapcsolatban alkalmazandók, és vannak Isten és Ember közötti kapcsolatra vonatkozóak is. Sok szabály szól a súlymértékről is.

A hagyományos kétkaros mérlegen a súlyt különböző kövekkel mérték, egy-egy kő pontosan egy kiló, fél kiló stb. volt. A **micva** szerint csak igaz, vagyis pontos mértéket szabad használni. Sőt, még az otthonunkban, dísz tárgyként sem lehet olyan mérték, ami hamis, mondjuk egy kilósnak látszik, de valójában csak 900 grammos. Sem készíteni sem használni nem szabad, de már az is bűn, ha a birtokunkban van ilyen hamis mérték.

„Ne kövessetek el jogtalanságot az ítéletben, se mértékben, se súlyban, se úrmértékben. Igaz mérleg, igaz súlykő, igaz éfo, igaz hín legyen nálatok; én vagyok az Örökkévaló, a ti Istenetek, aki kivezettelek benneteket Egyiptom országából.”

Ehhez először is lássuk, mit követ el az, aki hamis mértékkel mér, hamis mértékkel él... A kereskedő, aki ilyet használ, meglopja vevőit, nap, mint nap, válogatás nélkül mindenkit, aki nála vásárol. Teszi mindezt úgy, hogy közben becsületes ember benyomását kelti, szépen leméri az árut, leolvassa az eredményt, kifizeteti a „**tisztességes**” árat. Törzsvevői vannak, megbecsülésnek örvend, mosolyog a vásárlóira, szemtől szembe teljesen rendben lévőnek mutatja magát. De a szabályosan működő üzlet egy olyan hazugságra épül, amit az emberek gondolkodás nélkül fogadnak el igaznak. A „**mérték**”, az igazság, amire a bizalom épül. Ezt az eszközt, a valóságot meghamisítani, s hazugsággá változtatni, miközben a becsület álarcát hordjuk, lopni, csalni, megkárosítani másokat, ez utálatos Isten szemében, és rosszabb, mintha csak egyszerűen lopna, vagy rabolna az illető. Hiszen rabolni bűn, mindenki tudja, az elkövető, a károsult is, a vétek látható és tettenérhető. A rabló megvetést és szánalmat kelt az emberekben, bizalmatlanság és kivetettség az osztályrésze, ami a bűnéből fakad. Lehet, hogy a tolvaj később megbánja, amit tett, jó útra tér, és kedves lesz az Örökkévaló szemében.

Többről szól hát ez a parancs, mint a kereskedelem tisztaságáról, a becsületes üzletelésről. Mélyen emberi oldalunkra világít rá, gyenge pontunkra, s arra, hogy a szentnek hitt dolgok hamissá, valótlanná ne válhassanak, nekünk kell őrizni a határt! Nem szabad engednünk, hogy korrupttá váljunk, s az igazít álarcaként használva hamisan cselekedjünk. Kötelesek vagyunk valódi arcunkat mutatni, s ha olykor nem is tetszik a tükörképünk, vállaljuk bátran, hogy ezek vagyunk, mert így is kedvesek leszünk az Úr előtt, s százszor kedvesebbek, mintha szentségét mocskolnánk, s az ő árnyékában követnénk el a bűnöket, a nevét és igazságát takarónak használva rejtegetnénk hamisságunkat.

Egyiptomban rabszolgák voltunk, mert az **Örökkévaló** úgy rendelte, hogy négyszáz évig szolgálja Izrael népe Egyiptom népét. S mikor a **tíz csapás** kíséretében **Izrael gyermekei** megszabadultak a szolgaságból, az egyiptomiak mondhatták: „**Hiszen mi csak az Úr parancsolatát teljesítettük, az Ő tervének részei voltunk, miért bűnhődünk hát?**” És valóban, ez volt a terv, ők csak eszközei voltak **Istennek**, és mégis bűnösök. Mert az **isteni terven** ugyan nem változtathattak volna, de szabadon dönthettek, hogyan bánnak a szolgálikkal. Hogy kegyetlenkednek-e velük, hogy bántalmazzák-e őket, csakis rajtuk múlt, az ő szabad választásukon. S ahogy döntöttek, ahogy cselekedtek, a következményeket is viselniük kellett.

Legyen hát tanulság az ő történetük mindannyiunk számára, hogy a szentséget, az etalont, a valódi mértéket becsúszva felhasználni, vele takarózni rosszabb, mint akármennyi hibát elkövetni.

Mert csakis az igaz mérlegen, az igaz súlykővel tudjuk mérni magunkat, csakis az egyenes tiszta tükörben láthatjuk meg valódi önmagunkat, olyannak, amilyenek vagyunk: esendők, próbálkozóak, törekvők, elbukók, talpra állók: vagyis hamisítatlan, igaz EMBEREK.

Gut Sábesz

Rabbi Jonatan Sacks: A szeretet nem elegendő

A Kedosim első fejezete a két legerősebb parancsolatot tartalmazza: szeresd felebarátodat és szeresd az idegent. "Szeresd felebarátodat, mint önmagadat: Én vagyok az Örökkévaló" - szól az első. „Ha jövevény jön a földedre lakni, ne bánj vele rosszul” - szól a második, majd így folytatódik: "Bánj úgy az idegennel, ahogyan a bennszülöttekkel bánsz. Szeressétek őt úgy, mint magatokat, hiszen idegenek voltatok Egyiptomban. Én vagyok az Úr, a te Istened" (3Mózes 19:33-34).

Az elsőt gyakran „arany szabálynak” nevezik, és úgy tartják, hogy az minden kultúrára érvényes. Ez tévedés. Az arany szabály más. Pozitív megfogalmazásában így szól: „Úgy viselkedj másokkal szemben, ahogyan azt szeretnéd, hogy veled szemben viselkedjenek”, vagy a Hillél által adott negatív megfogalmazásában: „Ami számodra gyűlöletes, ne tedd felebarátoddal”. Ezek a szabályok nem a szeretetről szólnak. Az igazságosságról szólnak, pontosabban arról, amit az evolúciós pszichológusok kölcsönös altruizmusnak neveznek. A Tóra nem azt mondja: „Légy kedves vagy jószívű felebarátoddal, mert azt szeretnéd, hogy ő is kedves vagy jószívű legyen veled”. Azt mondja: „Szeresd felebarátodat”. Ez valami más és sokkal erősebb.

A második parancs még radikálisabb. A legtöbb ember a legtöbb társadalomban a legtöbb korban félt, gyűlölte és gyakran bántotta az idegent. Van erre egy szó: idegengyűlölet. Hányszor hallottátok már az ellentétes szót: xenofília? Szerintem soha. Az emberek általában nem szeretik az idegeneket. Ezért van az, hogy szinte mindig, amikor a Tóra kimondja ezt a parancsot - amit a bölcsek szerint 36 alkalommal tesz -, magyarázatot fűz hozzá: „mert idegenek voltatok Egyiptomban”. Nem ismerek más olyan nemzetet, amely rabszolgaságban és száműzetésben született nemzetként. Tudjuk, milyen érzés kiszolgáltatott kisebbségnek lenni. Ezért van az, hogy az idegenek szeretete olyan központi szerepet játszik a judaizmusban, és olyan marginális a legtöbb más etikai rendszerben. De a Tóra itt sem használja az „igazságosság” szót. Van az idegenekkel szembeni igazságosság parancsa, de ez egy másik törvény: „Ne tégy rosszat a jövevénynek, és ne nyomorgasd el” (2Mózes 22:20). Itt a Tóra nem az igazságosságról, hanem a szeretetről beszél.

Ez a két parancsolat a judaizmust a szeretet vallásaként határozza meg - nemcsak Isten („teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből”), hanem az emberiség iránt is. Ez világmegváltó gondolat volt és maradt. Ami azonban mély elmélkedésre késztet, az az, hogy hol jelennek meg ezek a parancsok. A Kedosimban, ami a mai szemmel nézve a Tóra egyik legfurcsább szakaszának tűnhet.

A (3Mózes 19). látszólag egészen más jellegű törvényeket hoz egymás mellé. Néhány az erkölcsi élethez tartozik: ne pletykálj, ne gyűlölj, ne állj bosszút, ne neheztelj.

Némelyik a társadalmi igazságosságról szól: a termés egy részét hagyd meg a szegényeknek; ne ferdítsd el az igazságot; ne tartsd vissza a bért; ne használj hamis súlyokat és mértékeket.

Rabbi Jonatan Sacks: A szeretet nem elegendő

Mások egészen más jellegűek: ne keresztezd a jószágokat; ne ültess mezőt vegyes magvakkal; ne viselj vegyes gyapjúból és vászonból készült ruhát; ne egyél az első három év gyümölcséből; ne egyél vért; ne jósolgass; ne vágd meg magad.

Első pillantásra ezeknek a törvényeknek semmi közük egymáshoz: egyesek a lelkiismeretről, mások a politikáról és a gazdaságról, megint mások a tisztaságról és a tabukról szólnak. A **Tóra** azonban nyilvánvalóan mást mond nekünk. Valami közös van bennük. Mindegyik a rendről, a korlátokról, a határokról szól. Azt üzenik nekünk, hogy a valóságnak van egy bizonyos alapstruktúrája, amelynek integritását tiszteletben kell tartani. Ha gyűlölsz vagy bosszút állsz, tönkreteszed a kapcsolatokat. Ha igazságtalanságot követsz el, aláásod a bizalmat, amelytől a társadalom függ. Ha nem tiszteled a természet integritását (**különböző magvak, fajok stb.**), akkor megteszed az első lépést egy olyan úton, amely környezeti katasztrófával végződik.

A világegyetemnek van egy rendje, részben erkölcsi, részben politikai, részben ökológiai. Ha ez a rend sérül, végül káosz lesz. Ha ezt a rendet betartjuk és megőrizzük, akkor a **Tóra** által „szentnek” nevezett szent harmónia és integrált sokféleség társalkotóivá válunk.

Akkor miért éppen ebben a fejezetben jelenik meg a két nagy parancsolat - a felebarát és az idegen iránti szeretet -? A válasz mélyreható és nagyon messze nem egyértelmű. Mert a szeretetnek itt a helye - egy rendezett világegyetemben.

Jordan Peterson, a kanadai pszichológus nemrég vált korunk egyik legjelentősebb közéleti értelmiségijévé. Nemrégiben megjelent könyve, a **Tizenkét életszabály Nagy-Britanniában és Amerikában** hatalmas bestseller lett. Volt bátorsága kontrasztosnak lenni, és megkérdőjelezni a mai Nyugat divatos tévhiteit. **Különösen szembetűnő a könyvben az 5. szabály: „Ne engedd, hogy a gyermekeid olyasmit tegyenek, ami miatt nem kedveled őket”.**

A mondanivalója finomabb, mint amilyennek hangzik. Szerinte a szülők jelentős része nem szocializálja a gyermekeit. Elkényeztetik őket. Nem tanítják meg nekik a szabályokat. Ennek szerintem összetett okai vannak. Egy részük a figyelem hiányával függ össze. A szülők elfoglaltak, és nincs idejük a fegyelem megtanításának igényes feladatára. Részben **Jean-Jacques Rousseau** nagy hatású, de félrevezető gondolatához van köze, miszerint a gyerekek természetüknél fogva jók, és a társadalom és annak szabályai teszik őket rosszá. Tehát a boldog, kreatív gyerekek nevelésének legjobb módja, ha hagyjuk, hogy maguk válasszanak.

Részben azonban szerintem ez azért van, mert „**a modern szülőket egyszerűen megbénítja a félelem, hogy többé nem fogják szeretni, sőt, nem is szeretik őket a gyerekeik, ha bármilyen okból megfenyítik őket**”. Félnek attól, hogy nemet mondva károsítják a kapcsolatukat. Félnek attól, hogy elveszítik gyermekeik szeretetét.

Az eredmény az, hogy veszélyesen felkészületlenül hagyják a gyermekeiket egy olyan világra, amely nem fog engedni a kívánságaiknak vagy a figyelem iránti vágyuknak;

Rabbi Jonatan Sacks: A szeretet nem elegendő

egy olyan világra, amely kemény, követelőző és néha kegyetlen lehet. Szabályok, szociális készségek, önkorlátozás és a kielégülés elhalasztásának képessége nélkül a gyerekek a valóságban való tanulás nélkül nőnek fel. **Következtetése erőteljes:**

„Az egyértelmű szabályok biztonságos gyermekeket és nyugodt, racionális szülőket eredményeznek. A fegyelmezés és a büntetés világos elvei egyensúlyt teremtenek a kegyelem és az igazságosság között, hogy a szociális fejlődés és a pszichológiai érettség optimálisan elősegíthető legyen. A világos szabályok és a megfelelő fegyelem segítik a gyermeket, a családot és a társadalmat a rend kialakításában, fenntartásában és kiterjesztésében. Ez az, ami megvéd minket a káosztól”.

Erről szól a Kedosim nyitó fejezete: világos szabályokról, amelyek létrehozzák és fenntartják a társadalmi rendet. Ide tartozik az igazi szeretet - nem pedig a szentimentális, öncsaló pótlék. Rend nélkül a szeretet csupán a káoszt növeli. A helytelen szeretet szülői elhanyagoláshoz vezethet, ami elkényeztetett, jogosultságtudattal rendelkező gyerekeket szül, akiknek boldogtalan, sikertelen, beteljesületlen felnőtt életet szánnak.

Peterson könyve, amelynek alcíme **„A káosz ellenszere”**, nem csak a gyerekekről szól. Arról a zűrzavarról szól, amit a Nyugat azóta csinált, hogy a **Beatles (1967-ben)** elénekelte: **„All You Need is Love”**. Klinikai pszichológusként **Peterson** látta, hogy milyen érzelmi ára van egy olyan társadalomnak, amelyben nincs közös erkölcsi kódex. Az embereknek - írja - rendező elvekre van szükségük, amelyek nélkül káosz uralkodik. Szükségünk van **„szabályokra, normákra, értékekre - egyedül és együtt. Szükségünk van rutinra és hagyományra. Ez a rend”**. A túl sok rend rossz lehet, de a túl kevés még rosszabb. Az életet - mondja - a kettő közötti választóvonalon lehet a legjobban élni. Szerinte ott **„találjuk meg az értelmet, amely igazolja az életet és annak elkerülhetetlen szenvedését”**. Talán, ha megfelelően élnénk - teszi hozzá -, **„el tudnánk viselni saját törékenységünk és halandóságunk tudatát, a sérített áldozattá válás érzése nélkül, amely először neheztelést, majd irigységet, végül pedig bosszúvágyat és pusztításvágyat szül”**.

Ez a legélesebb magyarázat, amit valaha is hallottam a **(3Mózes 19.)** egyedi szerkezetére. Az erkölcsi, politikai, gazdasági és környezetvédelmi törvények kombinációja egy olyan **(isten teremtésű)** világegyetem rendjének legfőbb kijelentése, amelynek mi vagyunk a letéteményesei. De a fejezet nem csak a rendről szól. Hanem arról is, hogy a szeretet - a felebarát és az idegen iránti szeretet - révén emberszámba veszi ezt a rendet. És amikor a **Tóra** azt mondja, hogy ne gyűlölj, ne állj bosszút, és ne tarts haragot, az **Peterson** megjegyzéseinek a haragról, az irigységről, a bosszúvágyról és a rombolásról szóló megjegyzéseinek háttorzongató előzménye.

Ezért az életet megváltoztató gondolat, amelyet túl sokáig elfelejtettünk: A szeretet nem elég. A kapcsolatoknak szabályokra van szükségük.

SÁBÁT SALOM

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

LIX. RÉSZ

3. §. Melyik az Istenhez méltó szeretet? Az, amelyik olyan erős, hogy lelkünket valósággal Istenhez tapadva érezzük. Mély, tiszta érzésből fakadó szeretet-betegség ez. Olyan, mint a férfié, ki szüntelenül szeretettjére gondol. Annyira betege a szeretetének, hogy egy szabad gondolata sincs miatta. Fektében, keltében, ettében, ittában ott lebeg előtte szeretetének tárgya. Az **Isten**, iránti szeretetünk még ennél is erősebb legyen! „**Egész szívedből és egész lelkedből!**” Erről mondja jelképesen **Salamon**: „**A szeretet betege vagyok!**” Az „**Énekek éneke**” többi verse is e szeretet képletes leírása.

3. §. Régebbi bölcseink azt tanították: „Ha talán úgy vélekednél, hogy azért kell tanulnod, hogy gazdag ember légy, hogy tanító mesterré válhass, hogy túlvilági jutalomban részesülj; tanuld meg az **Írás szavát**, amely úgy hangzik, hogy „szerezd az **Örökkévalót!**” Bármilyen jót cselekedtek, csak tiszta szeretetből fakadjon az! „**Parancsolatait nagyon kedveli**” – bölcseink szerint ez kizárólag a parancsolatokra, nem pedig a jutalomra vonatkozik. Mestereink okos, értelmes tanítványait mindig arra buzdították, hogy „**ne legyetek bérért dolgozó szolgák!**” – **Teremtőnk** méltó arra, hogy szeretetből szolgáljuk.

5. §. Aki bérért foglalkozik a **Tórával**, vagy azért, hogy bajtól, büntetéstől óvja, az nem Isten kedvéért teszi azt. – Aki pedig sem a félelem érzetétől hajtva, sem a jutalom reményétől késztetve követi Istent, hanem tiszta lelki megindultságból vonzódik a Magasztos iránt, az valóban az Úr nevének a kedvéért teljesíti be földi hivatását.

A bölcsek véleménye szerint mindenképpen foglalkoznunk kell a **Tórával**, még ha eleinte érdekből is tesszük, mert bizonyos idő múlva megnemesedik, érdekmentessé válik a törekvésünk. Ezért, ha gyermekeket, asszonyokat vagy tudatlanokat tanítunk, kezdetben jutalomról és büntetésről is szólhatunk nekik. De minél jobban ismerik meg vallásuk igazságait, annál fokozatosabban tárjuk fel előttük az ideális isteni hit titkát. Megértő tapintatossággal plántálják beléjük a tiszta szeretetből fakadó **Istenszolgálat** jelentőségét, értelmességük és felfogóképességük szerint.

6. §. Bizonyos, hogy a szeretetnek ezt az érzését ápolnunk kell. Nem erősödik meg szívünkben, míg rendszeres lelki munkával gyökérig hatoló erővel bele nem illesztjük. És ez az erő pedig csak abból áll, hogy az **Isten hatalmának** csodálatos bűvkörén kívül semerre sem tekintünk: „**Egész szíveddel, egész lelkeddel!**” – Ő egyedül töltsse be szívedet és lelkedet.

Szeretetünk e gondolatban teljeseadjék be, képességünk mértéke szerint. Mindig makulátlanul hiánytalanul. Igyekszünk tehát minden erőnkkel Istentudatunkat fokozni. Kutassuk, keressük a tudományok legnagyobb szerűbbjét, a Világalkotó megismeréséhez vezető utat, amin ezt „**A tóra alapjai**” c. részben kifejtettem.

EMBERBARÁT HETILAP

NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND MÁJUS 1. – 31. KÖZÖTT

OMER						
18.	1.	csütörtök		8.00	19.00	3.
19.	2.	péntek	♠:19.38	8.00	19.00	4.
20.	3.	szombat	TÁZIRÁ-MECORA vége:20.51	8.00	19.45	5.
21.	4.	vasárnap		8.00	19.00	6.
22.	5.	hétfő		7.00	19.00	7.
23.	6.	kedd		7.00	19.00	8.
24.	7.	szerda		7.00	19.00	9.
25.	8.	csütörtök		7.00	19.00	10.
26.	9.	péntek	♠:19.48	7.00	19.00	11.
27.	10.	szombat	ÁHÁRÉ-KÖDUSIM vége:21.02	8.00	19.45	12.
28.	11.	vasárnap		8.00	19.00	13.
29.	12.	hétfő	PÉSZÁCH SÉNI	7.00	19.00	14.
30.	13.	kedd		7.00	19.00	15.
31.	14.	szerda		7.00	19.00	16.
32.	15.	csütörtök		7.00	19.00	17.
33.	16.	péntek	LÁG BÁOMER ♠:19.57	7.00	19.00	18.
34.	17.	szombat	EMOR vége:21.13	8.00	20.00	19.
35.	18.	vasárnap		8.00	19.00	20.
36.	19.	hétfő		7.00	19.00	21.
37.	20.	kedd		7.00	19.00	22.
38.	21.	szerda		7.00	19.00	23.
39.	22.	csütörtök		7.00	19.00	24.
40.	23.	péntek	♠:20.05	7.00	19.00	25.
41.	24.	szombat	BÖHÁR-BÖHUKOTÁJ ÚÚJHOLD HIRDETÉS vége:21.23	8.00	20.15	26.
42.	25.	vasárnap		8.00	19.00	27.
43.	26.	hétfő		7.00	19.00	28.
44.	27.	kedd	JAJM KIPPUR KÓTAJN	7.00	19.00	29.
45.	28.	szerda	ÚJHOLD	7.00	19.00	1.
46.	29.	csütörtök		7.00	19.00	2.
47.	30.	péntek	♠:20.13	7.00	19.00	3.
48.	31.	szombat	BÁMIDBÁR vége:21.32	8.00	20.15	4.

I

J

Á

R

S

Z

I

V

Á

N

Ismeretlen zsidók nyomában CXVIII. **Víg (Voglhut) Miklós**

Víg Miklós, született **Voglhut** (Budapest, Erzsébetváros, 1898. július 11. – Budapest, 1944. december 19.) magyar kabaré- és jazz-énekes, színész, komikus, színházi titkár.

Voglhut Vilmos (1867–1942) kereskedő és **Spiegel Rozália** (1870–1942) gyermekeként született zsidó családban. Bár **színésziskolába** járt, **kabaréénekesként** ért el nagyobb sikereket. **Boross Géza** tanítványa volt, tehetségét **Gyárfás Dezső** és **Nyárai Antal** fedezte fel. 1924-ben, amikor karrierje felívelőben volt, **Vigre** változtatta családnévét annak zsidó hangzása miatt. **Első nagyobb sikerét** a **Teréz körúti Intim Kabarében** szólistaként érte el. Később gyakran lépett fel máshol is kabaréjelenetekkel, így a **Budapesti Operettszínházban** és a **Budapest Orfeumban** is. Bár sok felvételt készített, a

legnagyobb népszerűsége a **Rádió** énekeseként tett szert. A **Színházi Élet** 1935-ben megjelent cikkében népszerű érzelmes dalok énekeseként írja le. Az 1920-as évektől a **Magyar Színházban** színházi titkárként dolgozott.

A **Gramofon** című zenei magazin szerint **Víg Miklós** tagja volt az **első magyar zenészgenerációnak**, akiknek hangját rögzítették. A **Deutsche Gramophone** lemezkiadónak ő volt **tánczenében** az **első számú sztárja**.

A **Víg** családban több zenész is volt, köztük testvére, **Víg György** szaxofon- és klarinétművész, valamint unokaöccse, **Tommy Vig** jazz-zenész. Másik unokaöccse dr. **John R. Vig**, aki 2009-ben az **IEEE** elnöke volt.

A holokauszttól nem mentette meg, hogy egy katolikus nővel, **Szőke Katóval** kötött házasságot, illetve az sem, hogy kikeresztelkedett az evangélikus vallásra, és hogy **nevét megváltoztatta**. 1944. december 19-én a nyilasok többekkel együtt a **Dunába lőtték**.

Forrás: (wikipedia)

Raj Tamás: Héber nyelvkönyv kezdőknek VI. rész

PRÓBÁLJUNK MEG PONTOZATLANUL
OLVASNI (szótagok)

□ = אַי בַּי גַּי הַי חַי טַי יַי קַי רַי

□ = כַּי לַי מַי נַי סַי עַי פַּי צַי

□ = דַּי... הַי... וַי... זַי... טַי...

További idegen szavak
(pontosztatlanul)

בְּנֵי	קֹהֶל-קֹהֶל	סַעֲדִי
קֹהֶל-קֹהֶל	קֹהֶל-קֹהֶל	סַעֲדִי
קֹהֶל-קֹהֶל	קֹהֶל-קֹהֶל	סַעֲדִי
קֹהֶל-קֹהֶל	קֹהֶל-קֹהֶל	סַעֲדִי
קֹהֶל-קֹהֶל	קֹהֶל-קֹהֶל	סַעֲדִי
קֹהֶל-קֹהֶל	קֹהֶל-קֹהֶל	סַעֲדִי
קֹהֶל-קֹהֶל	קֹהֶל-קֹהֶל	סַעֲדִי
קֹהֶל-קֹהֶל	קֹהֶל-קֹהֶל	סַעֲדִי

Most írjuk le nevünket és barátaink nevét héberül!

(Először a személynevet, aztán a vezetéknévet írjuk, nőknél a személynevet és — házasság esetén — a férj vezetéknévét.)

הַיָּד
הַיָּד
הַיָּד
הַיָּד

הַיָּד
הַיָּד
הַיָּד
הַיָּד

RECEPT-TÁR

Cseresznyés muffin

Puha, szaftos muffinok, amelyekbe most friss cseresznye került, de higgyetek nekem, bármilyen más gyümölccsel is kiváló lesz!

Hozzávalók: 12 db

- 110 g szoba-hőmérsékletű vaj
- 90 g barna cukor
- 40 g kristálycukor
- 2 db tojás
- 110 g tejföl
- 220 g liszt
- 1 csomag sütőpor (12 g-os kiszerelés)
- 1 csipet só
- 55 ml tej
- 230 g cseresznye

Elkészítés:

A cseresznyés muffin elkészítése: a muffinok tésztájához a vajat kihabosítjuk a barna és a kristálycukorral, majd belekeverjük a többi hozzávalót, és beleforgatjuk a cseresznyét is. A masszát papírkapszlikkal bélelt muffinsütő formába kanalazzuk, és 180 fokban sütőben 20-25 perc alatt készre sütjük. Önmagában is csodálatos, de ha kedvünk van, feldíszíthetjük egy egyszerű mascarponés vagy vajás krémmel.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

K	A PINCÉBE SZÓLÍT A POÉN 1. RÉSZÉ		RÓMAI 50-ES MÉHEK CSAPATA	BÁDOG RÉSZBEN PÜFÖLI		A PARKOLÓ JELE HAMUVÁ VÁLÁS	ELÉRI A MAXIMUMOT						
TERRÉNÜM													
ÖLTÖZKÖDÉSI CIKK													
RÁDIUSZ, RÖVIDEN				IDŐ-EGYSÉG KÖSZÖNET									
JUTALOM													
JAPÁN ÉS Vatikáni AUTÓK JELZÉSE			A KÓRHÁZ JELE INÁS A HÚS		GÓZOLNI KEZDI KATONA TOMB								
AMPER, RÖVIDEN		FELÉ PILLANT ÖSSZETÖRÉS						TEJ-TERMÉK	SZILÁGY-SÁGI VÁROS	ENERGIA, RÖVIDEN	A LÓ HIMJE	HATÁROZOTT NÉVELŐ KIS PATAK	MÉLY FURATÚ (KÚT)
ROSTOS, INAS (HÚS)							A POÉN 2. RÉSZÉ FIATAL SERTÉS						M
MÉLY HANGOT IDÉZ ELŐ IDECIPELŐ						EGÉSZEN FRISS FORRÓ A HOMLOKA				CSERÉBE, FEJÉBEN TÁPLÁLÁS			
				IPARI NOVÉNY LENT								AZON-KIVÜL RÖVID-NADRÁG	
HEKTO-, RÖVIDEN					KECSEGET MEGSZÉ- GYENÍT							SZERDA, RÖVIDEN FÉLIG SÜRÜ!	
PÉPES ÉTEL													
NÁDAS SZÉLEI			ÖLDÖTT, KÖTETLEN HORDÓ-KÉSZÍTŐ				KÁBITÓ-SZER ÉLETÜT						
EGY HARMADA		IVÓEDÉNY MASINA						BAJT ELVISEL PISZOK					FÜL BELSEJEI TUSKÓT FESZÍT
HEVES ÉRVELÉS ÉTKEZÉS DELBEN						RENDBEN VANI A HÁZBA KUKKANT				AZ EGYIK ÉVSZAK GYÁ-SZOLÓ			
				VÍZBEN ÁLLI HALVÁ- NYODIK		DÍSZES NŐI KITÜZŐ BORÍT					KAMERUN HATÁRAI TÁROLÓ- ESZKÖZ		
EME					CSINOS JÁTÉK- MÁRKA				EZ ÉVI NAGYON KIVÁN				
NEM IS ANYÁSI													
NEWTON, RÖVIDEN		MEG-TALÁL NŐI ÉNEK- HANG					SZÁMLÁT LETILT VASPÁNT						JÖVEN-DÓMONDÓ
A NÁTRIUM VEGYJELE BT.-TU- LAJDONOS			BAJUSZT SODOR INDUL A TURNÉ!					TAJTÉK VÁDPONT ELEMÉI				A JOULE JELE SZÁLKA- DARAB!	
						SOPÁN- KODÓ KILO- RÖVIDEN							
BAR, RÖVIDEN	M						FÉNY- KÉPEZÉS						

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

IMAI DÖK, GYERTAGYÚJTÁS, IDÖSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2025. Máj. 09. – 2025. Máj. 16.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
09. péntek	7:00	19:00
10. szombat	8:00	19:45
11. vasárnap	8:00	19:00
12. hétfő	7:00	19:00
13. kedd	7:00	19:00
14. szerda	7:00	19:00
15. csütörtök	7:00	19:00
16. péntek	7:00	19:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
09. péntek	19:48	10. szombat	21:02
16. péntek	19:57	17. szombat	21:13

Poén sarok

- Hogy hívják a vegetáriánus kőnait?
- ???
- Snid-Ling.

A 613 PARANCSONLAT

XLI.

Tiltó Micva

Ne lépkedjünk az oltáron

„Ne menj fel lépcsőn oltáromra...”

(2Mózes 20:23)

Zilber József előljáró úr járzeitot tartott apai nagyapja emlékére. Tikunt adott a jelenlévőknek.

Másnap ismét Zilber József előljáró úr tartott járzeitot nagybátyja után. Tikunon látta vendégül a körzet tagjait.

Vasárnap Dr. Goldberger Tamás úr tartott járzeitot feleségének nagymamája emlékére. A reggeli imádkozás után tikunt adott.

Múlt héten megemlékeztünk Jom háZikáron napjáról a függetlenségi háborúban és a terrorizmusban elhunyt áldozatokról. Közös kádish mondás volt.

Jom háÁcmáut alkalmából az elnök visszaemlékezett Izrael állam megalapítására. A legújabb statisztikák szerint a lakosság meghaladta a 10 millió főt.

EMBERBARÁT IDÖSEK KLUBJA

„IDÖSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kilénk tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt május 14.-én, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084
Nagy Fuvaros utca 4.
Tel: 334 27 31
Email: nagyfuvaros@gmail.com
<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>
Felelős kiadó: Streit Sándor
Szerkesztő: Streit Gábor
Technikai asszisztens: Andrassy Béla